

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Humanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Cap. 5. De Indulgentiis defunctorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

CAPVT V:
De Indulgentijs Defunctorum.

DVBIUM I.

Virum Indulgentia profini defunctis?

38
Non pro-
sunt dam-
natis vel
Beatis, sed
in Purga-
torio exte-
rentibus,

Suppono: Nec beatis, nec damnatis prodesse. Vide D. Augustinum in Enchiridio cap. 110. & lib. De cura pro mortuis habenda, cap. 1. Nunc Respondeo: Indulgentias prodesse defunctis in Purgatorio detentis, si illis ab Ecclesia applicentur? Est certum: & contrarium est hæresis, vel hæresi proximum.

Probatur Primò: Nam inter cæteros Lutheri articulos damnatur etiã iste vigesimus secundus: Indulgentia sex hominum generibus nec sunt necessaria, nec viles: mortuis seu morituris, infirmis, legitime impeditis, his qui non admiserunt crimina, his qui crimina commiserunt sed non publica, his qui meliora operantur. Vide Leonis X. Bullam apud Caietanum 3. parte quæst. 48. art. 5.

Probatur Secundò: Quia defuncti sunt membra Ecclesiæ, Fide, Spe, & Charitate ei coniuncta; vt docet D. Augustinus lib. 20. de Ciuitate Dei, c. 9. ergo ab Ecclesiâ iuari possunt. Consequentiã probatur, quia idcirco est bonorum cõmunio in Ecclesia, quòd fideles sint inuicem membra: membrum autem pro membro sollicitum sit, & laboret.

Probatur Tertio: Suffragia, id est, preces Ecclesiæ, sacrificia, & alia pia opera profunt defunctis, vt patet 2. Machab. cap. 12. v. 46. Sancta & salubris est cogitatio pro defunctis exorare, vt à peccatis soluantur. Idem definitum est in Cõcilio Tridentino sess. 25. in principio; & in Florentino, in decreto vnionis Armenorum cõ Ecclesia Latina. Idem quoque docent Patres apud Gratianum 13. quæst. 2. Cur non etiam illis profint satisfactio- nes Christi & Sanctorum, si per Ecclesiam applicentur? Possè autem applicari, ex eo liquet, quòd sint membra Ecclesiæ opis indiga.

Probatur Quarto: Ex vsu Ecclesiæ satis antiquo. Nam Paschalis I. ante annos 700. Indulgentias defunctis concessit, cuius factum vndecim sequentes Pontifices confirmârunt. Idem fecit Gregorius I. ante annos ferè mille, vt monumenta testantur, quæ in templo S. Prædix, & alibi Romæ passim extant. Vide Gabrielem in Canonem Missæ, lectioe 57. Ioan. Maiorem, dist. 20. qu. 2. sub finem. & Nauar. notab. 22. num. 9.

DVBIUM II.

Quomodo Indulgentia Defunctis
concedantur?

39
Mich. Me-
dica.

Verius est
dari per
modum suf-
fragij, non
absolutio-
nis.

Michaël Medina disput. 7. cap. 34. de Indulgentijs, existimat illis conferri per modum absolutio- nis, sicut viuis; idque valdè acriter tuetur. Contrarium tamen est verius, & probabilius: nempe, solum per modum compensationis seu suffragij illis Indulgentias conferri. Est communis sententia. Nam præter eos, qui hoc modo etiam viuis dari volunt Indulgentias, tenet hanc sententiam etiam illi, qui viuis dicunt concedi per modum absolutio- nis: Bonauentura dist. 20. parte 2. quæst. 5. Richardus eadem dist. circa 3. principale, quæst. 3. Maior

suprà dist. 20. quæst. 2. vbi dicit id à Parisiensi Facultate esse definitum. Gabriel in Canonem Lect. 57. Caietanus Opusc. 15. cap. 5. Nauar. notab. 22. de Indulgentijs num. 7. & alij.

Probatur Primò: Quia Ecclesia in defunctorum animas nullam habet iurisdictionem: ergo non potest illis dare Indulgentias per modum iuridicæ ab- solutionis. Antecedens probatur, Matthæi 18. v. 18. Quicquid solueritis super terrâ, erunt soluta & in calis: vbi datur potestas tantum in viuentes super terram, vt indicat Gelasius Papa, Capit. Legatur, 24. quæst. 2. vbi ait: Super terram, inquit Dominus; non in ligatione defunctum nunquã dixit esse absolendum. Hic probat Gelasius, defunctum in excommunicatione non posse ab Ecclesia absolui, quia Dominus inquit, Quidquid solueritis super terram. D. Leo epist. 90. ad Episcopum Narbonensem de cõmuni- one priuatis, & ita defunctis: Horum causa iudicio Dei reseruanda est, (quia videlicet Ecclesia non potest eos absoluerè.) & infra dicit: Nos talibus communicare non possumus. Eadem docet Gratianus in eadem quæst. & causa in principio: Super terram, inquit, non sub terrâ, ostendens quòd viuentes pro varietate suorum meritorum soluere possumus, & ligare; de mortuis verò sententiam ferre non possumus. Idem confirmatur ex Ambrosio lib. 2. de Cain & Abel, cap. 4. Dominus, inquit, par ius esse voluit soluendi at- que ligandi: atqui Ecclesia defunctos ligare nõ potest: ergo nec soluere.

Probatur Secundò: Pontifices in omnibus Indulgentijs, quas defunctis concedunt, addere so- lent, eas obtineri vel concedi per modum suffragij; satis per hoc insinuantes aliter se conferre non posse. Dubium enim non est, quin optimo & efficacissimo modo, quo possunt, eas concedere velint.

Dicuntur autem concedi per modum suffragij Indulgentia, non quia conceduntur ipsi mediante opere viuorũ, vt vult Gabriel, (hoc enim non est concedere Indulgentias ipsas per modum suffra- gij, sed per alterius suffragium:) verum quia ipse satisfactio- nes Christi & Sanctorum applicantur illis tanquam suffragium, id est, tanquam opus bonum suffragatorium vel opulatorium. Nam valdè probabile est etiam sine opere aliquid alterius viuientis posse eis à Pontifice immediatè Christi & Sanctorum satisfactio- nes applicari. Ita docet Nauar. notab. 22. nu. 33. vbi dicit aliquot Pon- tifices huiusmodi Indulgentias concessisse.

DVBIUM III.

Virum Indulgentia Defunctis, per modum
suffragij concessa, valeant illis ex condi-
gno, certaq; lege; an tantum ex con-
gno, nempe si Deus acceperit?

Respondeo, Quidquid Caietanus & alij qui- dam dixerint, valere ex condigno, & certâ lege. Est ferè communis sententia, vt docet Nauar. notabili 22. num. 18. Probatur: quia etsi fortasse nostra satisfactio non alteri valeat ex cõ- digno, tamen satisfactio Christi ita valet non so- lum viuis, sed etiam defunctis: atqui hæc potissi- mum applicatur per Indulgentias, vt patet in Ex- trauiag. Vniuentis.

Dices: Ergo Pontifex posset vno die exhaurire Purgatorium.

Respondeo

40

Quid sit,
dari indul-
gentias per
modum suf-
fragij.

41
Valent ex
condigno,
& certâ le-
ge.

Cur Papa non possit vno die exhaurire Purgatorium.

Respondet Caietanus opusculo 16. quæst. 5. id fieri non posse: quia Indulgentiæ ijs duntaxat defunctis profunt, qui, vt prodesse, meruerunt. Ij autem id meruerunt, qui, dum viuere, conati sunt, quantum in ipsis erat, pro peccatis suis satisfacere.

Verùm hæc sententia passim reijcitur, vt ostendit Sotus d. 21. q. 2. ar. 3. sub finem: Omnes enim, qui in gratia discedunt, capaces sunt cuiusuis influxus meritorum Christi, qui per Indulgentias dispensatur. Non enim fundamentū communionis suffragiorum Ecclesiæ est particulare aliquod meritum, sed status gratiæ, ob quem satis digni sunt qui iuuentur. Et hoc solum vult D. Augustinus lib. De cura pro mortuis, cap. 1. & in Enchiridio cap. 109. cum ait, *illis prodesse suffragia, qui meruerunt, vt sibi prodesse possent*: solum enim damnatos excludit, vt patet ex diuisione, quam ibi instituit.

Respondeo ergo: Pontificè id non posse præstare, quia non subest causa, ob quam potestate Clauium tam ingens dispensatio fieri queat: atqui dispensatio sine iusta causa est irrita.

CAPVT VI.

De Indulgentijs Viuorum?

42 Notandum est: Ex communi sententia saltè hæc duo requiri ex parte suscipientis: Alterum, vt sit in statu gratiæ; qui enim est in statu peccati mortiferi, non est capax remissionis peccati. Alterum est, vt præstet opus præscriptum.

D V B I V M I.

Vtrum hoc opus debeat fieri in statu gratiæ?

43 Verior opinio negat.

Respondeo: Etsi Caietanus & quidam alij contrarium sentiant, probabilius est non esse necessarium, vt totum opus, quod præscribitur, fiat in statu gratiæ; sed sufficere, vt vltimum, in quo Indulgentia debet obtineri, fiat in gratia. Ita Paludanus d. 20. q. 4. ar. 3. D. Antoninus p. 1. tit. 10. cap. 3. §. 5. in fine. Siluester verbo *Indulgentia*, num. 20. citans Archidiaconum pro hac sententia. Corduba q. 21. & 22. Nauarr. notab. 19. num. 19. Et in expositione Iubilæi Gregorij XIII. expressè docet, satis esse, vt homo sit in gratia tempore Indulgentiæ consequendæ, quamuis antea in statu peccati templa visitauerit, vel ieiunauerit. Additque Romæ hoc vltimo Iubilæo Bullam Gregorij ita fuisse intellectam; & omnes ferè Theologos & Canonistas ante & post Caietanum, contra Caietanum sentire.

Probatur Primò: Opus quod ad Indulgentias requiritur, non requiritur tanquam meritum Indulgentiæ, seu remissionis peccatorum; sed tanquã dispositio & conditio quædam: atqui opus pium, factum etiã in statu peccati, potest esse dispositio ad Indulgentias: ergo non est necesse, vt fiat in statu gratiæ.

Maior patet. Minor probatur: Quia opus pium factum extra gratiam est dispositio ad gratiam & reconciliationem; cur etiam non sit dispositio ad consequendas Indulgentias?

Dices: Meritum Christi non posse applicari ad remissionem peccatorum per opus mortuū: ergo.

Respondeo Primò: Etsi fortè per tale opus

non possit completè applicari; tamen nulla est ratio, cur non possit applicari inchoatè per illud tanquam per dispositionem, sic vt completa applicatio fiat per vltimum opus, quod ponimus fieri in statu gratiæ: sicut per confessionem & attritionem applicatur Christi meritum inchoatè, per absolutionem completè.

Respondeo Secundo: Applicationem meritorum Christi in Indulgentijs propriè non fieri per ipsum opus nisi dispositiue, sed per intentionem seu absolutionem Pontificis.

Probatur Secundo: Preces, ieiunia, & alia pia opera, facta in statu peccati, valèt ad auertendam Dei iram, seu flagella temporaria, vt patet in Niuiitis & in Achab, quos credibile non est fuisse per poenitentiam iustificatos. Valent etiã ad disponendum populum ad vitæ emendationem, & reconciliationem cum Deo: atqui huiusmodi fines spectat Pontifex in concedendis Indulgentijs: ergo habet causam idoneã eas concedendi, quamuis opus totum non fiat in statu gratiæ.

Probatur Tertio: Quando conceduntur Indulgentiæ in forma Iubilæi, vsus Ecclesiæ habet, vt fideles triduo antè ieiunent, & postea confiteantur & communicent. Quòd si totum opus præscriptum deberet fieri in gratia; oporteret antè omnia confiteri, deinde ieiunia, & reliqua obire: nam certum est, plerisque ante confessionem non iustificari.

Probatur Quarto: In anno Iubilæi Romæ præscribitur, vt per 30. dies incolæ, & externi per 15. visitent Basilicas, vt patet Extrauag. *Antiquorum*, De poenitent. & remissionibus: tamen moraliter vix fieri potest, vt omnes istæ visitationes passim ab hominibus rudibus præstentur in statu gratiæ.

Aduerte tamè, semper esse securius, vt totum opus fiat in gratia: quia cõtraria sententia nõ est omnino certa. Quòd si nõ totum fiat, saltem curandū vt pars fiat in gratia: nam pro ea parte Indulgentiam consequeris, quamuis fortè contraria sententia esset vera, vt rectè docet Nauar. suprà, nu. 19. Intentio enim Pontificis est, dare illam vel in totum vel in partem, quantum potest, & causa patitur.

D V B I V M II.

Vtrum Indulgentia reuiuiscat id est: Vtrum is, qui eas percepit in statu peccati mortiferi, fructum consequatur, quando resurgit?

Respondeo: Non reuiuiscere: si enim tempore susceptionis Indulgentiæ non sis in statu gratiæ, nihil postea consequeris. Est communis sententia, vt docet Corduba quæst. 21. Ratio est: Nam tenor earum solum est, eas concedi tempore certo: ergo, si tunc sis indispositus, nihil postea consequeris, quia non applicantur. Possent tamen Pontifex statuere, vt tunc valere incipiant.

Dices: Satisfactio Sacramentalis reuiuiscit, cur non etiam Indulgentiæ?

Respondeo: Est dispar ratio: Tum quia ipsa satisfactio applicat nobis Christi merita, tanquam ea in se continens: vnde siue simus dispositi, siue non, per eam applicantur nobis absolutè. In Indulgentijs autem non applicantur nobis per opus pium, sed per Ecclesiæ intentionem, quæ non in-

Sufficit vt vltimum opus fiat in gratia.

44 A simili

Ab vsu Ecclesiæ.

Securitas est vt totum opus fiat in gratia.

45 Non reuiuiscunt Indulgentiæ, etsi Papa id posset statuere.

